

Yttrande

Dnr 2016-00150

17 januari 2017

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Utvidgad skattebefrielse för egenproducerad förnybar el

Fi2016/04652/S2

Nämnda promemoria föreslår en nedsättning av elskatten med 98 procent för egenförbrukningen av el för aktörer med en sammanlagd produktionskapacitet som överstiger 255 kW men där elen uppfyller det så kallade överföringskravet och kravet på de individuella anläggningarnas storlek. Skattenedsättningen är tänkt att följas av en lagrådsremiss som föreslår ett helt borttagande av elskatten för berörd förnybar el på ett sätt som respekterar EU-rätten.

Konjunkturinstitutet (KI) har följande kommentarer på promemorian.

SAMMANFATTNING

- Konjunkturinstitutet saknar en analys av huruvida småskalig solet kostnadseffektivt kan bidra till att nå målet om 100 procent förnybar elproduktion år 2040.
- Den utvidgade nedsättningen innebär att olika aktörers elanvändning behandlas olika vad gäller den fiskalt motiverade elskatten, något som ökar kostnaden för den fiskala beskattningen.
- Promemorian bedömer att den utvidgade skattenedsättningen på kort sikt inte kommer att påverka prisbildningen på elmarknaden, annat än marginellt. Samtidigt säger promemorian att förslaget på sikt är ett viktigt bidrag till målet om 100 procent förnybart elsystem, men presenterar inga beräkningar över de långsiktiga effekterna. KI menar att förslaget borde ha föregåtts av beräkningar av förslaget långsiktiga effekter vad gäller nedsättningens fiskala kostnad, på elproduktionens utsläpp samt vad gäller prisbildningen på elmarknaden.
- KI ser positivt på att den föreslagna nedsättningen ska utvärderas, men menar att en sådan kan vara värdefull även innan fem år har gått.

PROMEMORIANS FÖRSLAG

Promemorian föreslår att det vid sidan om den skattebefrielse som finns för solesproducenter med en sammanlagd produktionskapacitet mindre än 255 kW införs en ny skattenedsättning för förnybar el som framställs av aktörer vilka har flera små anläggningar (<255 kW) med en sammanlagd produktionskapacitet över 255 kW. Nedsättningen innebär att skattenivån för dessa aktörer sänks med 98 procent till 0,5 öre per kWh.

Promemorian bedömer att skattenedsättningen omfattas av den allmänna gruppundantagsförordningen. Nedsättning ska inte ges till företag utan rätt till statligt stöd. Promemorian anger vidare att nedsättning inte bör omfatta aktörer som omfattas av elcertifikatsystemet.

Promemorian föreslår att nedsättningen ska utvärderas efter fem år och därefter regelbundet med avseende på dess samhällsekonomiska konsekvenser.

Den föreslagna skattenedsättning ska följas av en lagrådsremiss som anger helt borttagande av skatten på ett sätt som är förenligt med EU-rätten.

KONJUNKTURINTSTITUTETS KOMMENTARER

Promemorian anger att det är angeläget att ge ytterligare stimulans till produktion av el med solceller och särskilt sådan el som produceras och förbrukas bakom en och samma anslutningspunkt men som är skattepliktig enbart med anledning av att den sammanlagda produktionskapaciteten överskrider gränsen för det av administrativa skäl införda undantaget.

KI finner skälen för ytterligare stimulanser till soles oklara. Energiöverenskommelsen innehåller inte något specifikt mål för soles. Inte heller anger den att soles måste utgöra en del av målet om 100 procent förnybar elproduktion till år 2040. Innan styrmedel tas fram för en specifik teknologi anser KI att det först ska utredas hur målet om 100 procent förnybar elproduktion till år 2040 kan uppnås till lägsta kostnad. Det är sällan billigast att utforma politiken så att man på förhand bestämmer vilken teknologi som ska användas och i vilken omfattning. Generellt är det bättre att styra med teknikneutrala styrmedel än att gynna en specifik teknologi.

Jämfört med fallet där de berörda anläggningarna omfattas av elcertifikatsystemet, innebär förslaget att stödet till soles i än större grad kommer att bero på anläggningarnas storlek. Det kan finnas anledning att göra en sådan differentiering men förslaget bör föregås av en kostnads-nyttanalys vilket inte verkar ha gjorts i detta fall. Exempelvis bör de samhällsekonomiska fördelarna med mikroproducerad el i form av minskade transmissionsförluster jämföras med de nackdelar som kan uppstå i form av ökade kostnader för nätverksamheten och leveranssäkerhet. Givet att sådan soles kostnadseffektivt kan bidra till förnybarhetsmålet kan en särskild skattenedsättning/-befrielse motiveras om transaktionskostnaderna för att ha dem i elcertifikatsystemet bedöms vara för höga.

Promemorian anger att den utvidgade skattenedsättningen på kort sikt inte kommer att påverka prisbildningen på elmarknaden annat än marginellt. Samtidigt bedömer promemorian att den utvidgade nedsättningen kan vara ett viktigt bidrag till målet om 100 procent förnybart elsystem. Promemorian borde ha räknat på de långsiktiga effekterna av förslaget vad gäller den extra kostnad det påför det fiskala skattesystemet och dess påverkan på prisbildningen på elmarknaden.

Promemorian anger utan att närmare precisera att förnybar el har särskild miljönytta. Det är inte helt uppenbart vad som här avses. Som promemorian anger får den utökade nedsättningen ingen effekt på koldioxidutsläppen då elproduktionen ligger under EU ETS. Vad gäller andra utsläpp anger promemorian att de positiva effekterna är svåra att kvantifiera men att de förväntas öka över tiden. KI är medvetet om svårigheterna med att med precision genomföra denna typ av effektbedömningar men menar att även osäkra bedömningar hade varit värdefulla.

Promemorian nämner som en fördel med mikroproducerad solcell att ingen mark behöver tas i anspråk då anläggningarna kan placeras på fastigheters tak. I de fall detta gäller så torde denna fördel redan vara omhändertagen i företagens privatekonomiska investeringskalkyler. Eller menar promemorian att solcellsanläggningar på mark är förknippade med negativa icke-prissatta effekter?

KI anser att det är bra att promemorian föreslår regelbunden uppföljning av styrmedelsnivåerna så att eventuell överkompensation begränsas.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz . Föredragande har varit Björn Carlén.

Urban Hansson Brusewitz

Björn Carlén